



ΚΡΑΤΙΚΗ  
ΟΡΧΗΣΤΡΑ  
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Αίθουσα Τελετών Α.Π.Θ.  
Τετάρτη 23 Οκτωβρίου 2013 12:00

W. A. MOZART  
LUDWIG VAN BEETHOVEN

Εισαγωγή στον Ντον Τζοβάννι  
Συμφωνία Αρ. 1 σε ΝΤΟ-Μείζονα, έργο 21



**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ**  
**Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού**

Η Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης επιχορηγείται και εποπτεύεται από το Υπουργείο Πολιτισμού & Αθλητισμού

Με την υποστήριξη



**ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ  
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ**

**ΚΡΑΤΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ**

Καλλιτεχνικός Διευθυντής  
Αλέξανδρος Μυράτ

Αν. Διοικητική Διευθύντρια  
Κέλλου Μιμηκοπούλου

Ειδικό Ταμείο Οργάνωσης Συναυλιών  
(Ε.Τ.Ο.Σ.)

Πρόεδρος  
Κωνσταντίνος Ζέρβας

Αντιπρόεδρος  
Δόμνα Ευνουχίδου

Μέλη  
Μαρία Βοζίκη  
Ευσταθία Μαυρίδου-Γκουτζίκα  
Μιχάλης Λαπιδάκης

Επιμέλεια εντύπου: Σάκης Ιωαννίδης  
Μουσικολογική Ανάλυση: Evelin Voigtmann  
Φωτογραφίες Κ.Ο.Θ.: Νώντας Στυλιανίδης  
Σχεδιασμός εντύπου: Minimal Διαφημιστική  
Εκτύπωση: ΣΧΗΜΑ & ΧΡΩΜΑ



Λεωφόρος Νίκης 73, 54622, Θεσσαλονίκη  
Τ: 2310 257900 F: 2310 252035  
info@tssο.gr | www.tssο.gr

W. A. MOZART (1756-1791)

Εισαγωγή στον Ντον Τζοβάννι  
(7')

LUDWIG VAN BEETHOVEN (1770-1827)

Συμφωνία Αρ. 1 σε ΝΤΟ-Μείζονα, έργο 21  
(30')

1. Adagio molto – Allegro con brio
2. Andante cantabile con moto
3. Menuetto (Allegro molto e vivace)
4. Adagio – Allegro molto e vivace

# Μουσική και θρησκεία: μια συμβιωτική σχέση ανά τους αιώνες

Ένας σπουδαίος άνθρωπος του θεάτρου της εποχής μας, o Sir Peter Jonas, δήλωσε σε μια συνέντευξή του: «Ο Μπαχ είναι μουσική για τους θεούς – ο Χαίντελ μουσική για τους ανθρώπους.» Δεν είναι δύσκολο να καταλάβει κανείς τι εννοεί: η μουσική του Μπαχ, σε πολύ μεγάλο βαθμό είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με τη λατρευτική μουσική, ενώ η μουσική του Χαίντελ αφορά κατά κύριο λόγο το θέατρο. Και ο δεύτερος βέβαια συνέθεσε θρησκευτική μουσική εξέχουσας ομορφιάς και μεγαλοπρέπειας. Προς τί όμως η συγκεκριμένη αναφορά; Είναι απλό: η κορύφωση της λατρευτικής μουσικής, που αναμφίβολα για τη δυτική μουσική βρίσκεται στον Μπαχ, υποδεικνύει τη σημασία που έχει η μουσική για την ίδια την θρησκευτική πράξη.

Είναι πολύ δύσκολο να φανταστεί κανείς μια λειτουργία χωρίς έστω κάποια υποτυπώδη μουσική. Από τη βυζαντινή ψαλτική τέχνη στην πολυφωνία των δυτικών εκκλησιών και από τα gospel των αφροαμερικάνων στους βουδιστικούς ψαλμούς, η μουσική συνοδεύει την κάθε λατρευτική έκφραση προς το θεό. Τα μέσα διακέρουν σε κάθε περίπτωση, όμως ο στόχος είναι ο ίδιος: η επίτευξη μιας επικοινωνίας του θνητού με το θεό, μέσα από τη μουσική. Η μουσική, όχι τυχαία, είναι η iερότερη των τεχνών, καθώς έχει την ικανότητα να προκαλεί στον ακροατή τα εντονότερα συναισθήματα, χωρίς απαραίτητη τη χρήση επιπλέον τεχνασμάτων. Το ότι η μουσική είναι αναπόσπαστο κομμάτι της λατρευτικής παράδοσης, φαίνεται και από την εξέλιξη της αρχιτεκτονικής των ναών, που ήδη από τον Μεσαίωνα σχεδιάζονται και κατασκευάζονται με τέτοιον τρόπο, ώστε να κατακλύζεται ο χώρος από τις θεϊκές μελωδίες με φυσικό τρόπο.

Ταυτόχρονα, οι απαιτήσεις των ίδιων των συνθετών για όλο και πιο εξελιγμένες μουσικές φόρμες, φέρνουν επαναστάσεις στην

θρησκευτική μουσική. Το καθαρό γρηγοριανό μέλος που κυριαρχεί για αιώνες, σταδιακά μεταβάλλεται και διανθίζεται με περισσότερες φωνές, οδηγώντας τη μουσική έκφραση στην πολυφωνία, με αποκορύφωμα τις αξεπέραστες συνθέσεις του Μπαχ. Παράλληλα, συνθέτες που δεν έχουν άμεση ή και καμία σχέση με την εκκλησία, δέχονται παραγγελίες από μαϊκήνες και αριστοκράτες για συνθέσεις θρησκευτικού περιεχομένου – κυρίως νεκρώσιμες ακολουθίες, τα γνωστά «ρέκβιεμ» – με αποτέλεσμα τέτοιου είδους έργα να βρίσκουν πλέον την θέση τους και στις αίθουσες συναυλιών, και όχι μόνο στους λατρευτικούς χώρους για τους οποίους είχαν γραφεί αρχικά. Επιπλέον, με το ορατόριο, η θρησκευτική μουσική αποκτά μια ακόμα δίδιο στην κοινωνία, αφού το ορατόριο δεν είναι μέρος της λειτουργίας, και παρά το συνήθως θρησκευτικό του περιεχόμενο, παρουσιάζεται κατά κύριο λόγο σαν συναυλία και όχι σαν λατρευτική τελετή.

Ακόμα και στον 21<sup>ο</sup> αιώνα, η μουσική είναι το ίδιο απαραίτητη για την θρησκεία όπως και πριν από τέσσερις αιώνες. Μάλιστα, ο εκσυγχρονισμός της θρησκευτικής μουσικής έχει δημιουργήσει ενδιαφέροντα αποτελέσματα, που ζεκινούν από την εισαγωγή της μουσικής rock στις λειτουργίες και φτάνουν σε σύγχρονες επεξεργασίες παλαιότερων μουσικών θεμάτων με σύγχρονα μέσα, τα οποία ίσως να μην μπορούν να σταθούν ακριβώς στο ίδιο ύψος με τον Μεσαίωνα, τα Κατά Ματθαίον Πάθη ή το Ρέκβιεμ του Μότσαρτ ή του Βέρντι, δείχνουν όμως ότι και οι σύγχρονοι συνθέτες νοιώθουν την ανάγκη να εκφράσουν τις μεταφυσικές αναζητήσεις τους μέσα από τη μουσική και ότι η θρησκεία θα συνεχίσει να έχει πιστή σύντροφο τη μουσική στην πορεία του ανθρώπινου γένους.



από το 1959

Θεσσαλονίκη και κλασική μουσική φέρνουν ασυναίσθητα στο μυαλό την Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης. Τα τελευταία πενήντα χρόνια η Κ.Ο.Θ. είναι ένα από τα πιο αντιπροσωπευτικά, εξαγγώματα προϊόντα της πόλης και ένα από τα δύο σημαντικότερα συμφωνικά σχήματα της χώρας.

Η Κ.Ο.Θ. έχει κατορθώσει να εντάξει την κλασική μουσική στην καθημερινότητα της πόλης με εκπαιδευτικά προγράμματα, εβδομαδιαίες συναυλίες, αλλά και διεθνείς δισκογραφικές παραγωγές. Ιδρύθηκε το 1959 από τον Σόλωνα Μιχαηλίδη και στα χρόνια που πέρασαν, μαέστροι με διεθνή καταξίωση έχουν αναλάβει την καλλιτεχνική της διεύθυνση, ενώ παράλληλα μεγάλα ονόματα, γνωστά στο διεθνές μουσικό στερέωμα, συνέπραξαν μαζί της. Σήμερα η Κ.Ο.Θ. αριθμεί 110 μουσικούς και καλλιτεχνικός διευθυντής της είναι ο Αλέξανδρος Μυράτ.

Εκτός από τις τακτικές συναυλίες της, οι οποίες παρουσιάζονται σε εβδομαδιαία βάση στην πόλη της Θεσσαλονίκης, η ορχήστρα έχει επενδύσει και σε αξιόλογα και πρωτότυπα προγράμματα, που συνδυάζουν περισσότερες από μια τέχνης ή είδη μουσικής, όπως την συνοδεία ταινιών βιαθούνικης, παραγωγές όπερας και μπαλέτου, συναυλίες συμφωνικού ροκ, συναυλίες σε ασυνήθιστους χώρους. Στο πλαίσιο αυτό εντάσσονται και συναυλίες κοινωνικού χαρακτήρα για ευπαθείς ομάδες του πληθυσμού, εμφανίσεις σε φυλακές, νοσοκομεία, σχολεία και σε διάφορα κοινωνικά ιδρύματα.

Σαν συνέχεια της εκπαιδευτικής της παράδοσης, πραγματοποιούνται κάθε χρόνο προγράμματα, που στόχο έχουν την διάδοση της κλασικής μουσικής στις νεότερες γενιές. Ένα από αυτά είναι η πολιτική της «ανοιχτής πρόβας», όπου σχολεία από όλη την πόλη και την περιφέρεια έχουν την δυνατότητα να

παρακολουθήσουν πρόβες των συναυλιών, να συνομιλήσουν με τους μουσικούς και να γνωρίσουν από κοντά τα όργανα της ορχήστρας. Μέρος της εκπαιδευτικής της δραστηριότητας αφιερώνεται στην ανάδειξη νέων ταλέντων, με διαγωνισμούς γένων καλλιτεχνών, στους οποίους προσφέρεται η δυνατότητα σύμπραξης με την ορχήστρα στα πρώτα βήματα της καλλιτεχνικής τους πορείας.

Πρωτοπορώντας στον ελληνικό χώρο, τα τελευταία χρόνια η Κ.Ο.Θ. συνεργάζεται με διεθνούς κύρους δισκογραφικές εταιρείες, όπως οι NAXOS, EMI, BIS σε ηχογραφήσεις με σπάνια και ξεχωριστά έργα, που αποσπούν εξαιρετικές κριτικές και βραβεία τόσο στην Ελλάδα, όσο και στο εξωτερικό.

Η Κ.Ο.Θ. πραγματοποιεί συναυλίες σε ολόκληρη την Ελλάδα. Κάθε χρόνο το πρόγραμμά της περιλαμβάνει περιοδείες και εμφανίσεις στην περιφέρεια και στα μεγάλα αστικά κέντρα, ενώ σταθερή είναι η παρουσία της στα μεγάλα μουσικά φεστιβάλ της χώρας. Τα τελευταία χρόνια έχει ταξιδέψει και στο εξωτερικό, πραγματοποιώντας συναυλίες σε Γαλλία, Ιταλία, Γερμανία, Τσεχία, Κύπρο και Κίνα.

Με την Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης έχουν συμπράξει κατά καιρούς σημαντικοί καλλιτέχνες και μαέστροι, γεγονός που επιβεβαιώνει ότι θεωρείται και στο εξωτερικό ένα από τα αξιόλογα σχήματα συμφωνικής μουσικής.

Από το 2007 η Κ.Ο.Θ. διαθέτει την δική της Αίθουσα Δοκιμών, επί της Λεωφόρου Νίκης, στην οποία πραγματοποιούνται συναυλίες μουσικής δωματίου και άλλες εκδηλώσεις.

W. A. MOZART (1756-1791)

Εισαγωγή στον Ντον Τζοβάννι



Ο Μότσαρτ, μαζί με τον Γκλουκ, μπορούν να θεωρηθούν οι δημιουργοί της "πραγματικής" εισαγωγής όπερας, αφού είναι οι πρώτοι συνθέτες, οι οποίοι σ' αυτήν συνυφαίνουν μουσικά θέματα της όπερας ή δημιουργούν ανάλογη ατμόσφαιρα. Μάλιστα η Εισαγωγή που έγραψε ο Μότσαρτ για την όπερα Ντον Τζοβάννι (1787), είναι από τις πιο εμβληματικές μουσικές σελίδες του.

Όποιος ακούει για μια φορά τις άκρως δραματικές και γεμάτες πάθος συγχορδίες της αρχής της, δεν θα τις ξεχάσει ποτέ. Βέβαια, ο Μότσαρτ εδώ δεν δίνει μια "μικρογραφία" της όπερας, αλλά παρουσιάζει την ιδέα του δράματος, τόσο με τις σοβαρές όσο και με τις κωμικές εκφράσεις της.

Η θεματική του Ντον Τζοβάννι είναι διαχρονική. Η φυσιογνωμία του Δον Ζουάν ως προσωποποίηση των δαιμονιών και καταστροφικών αρχών της ζωής, διέθετε κατά τον 17<sup>ο</sup> και 18<sup>ο</sup> αιώνα, δηλαδή την εποχή του Tirso di Molina, του Molière, του Goldoni και του Μότσαρτ, αλλά ακόμη και σήμερα, μια μυστηριώδη γοντεία. Μόνο στην Ισπανία, Γαλλία και Γερμανία, το θέμα του Don Juan έχει διασκευαστεί δραματουργικά μέχρι σήμερα περίπου τριακόσιες φορές (Βλ. Κωνσταντίνου Φλώρου, «ο άνθρωπος, ο έρωτας και η μουσική», Αθήνα 2003, σσ. 160, 166).

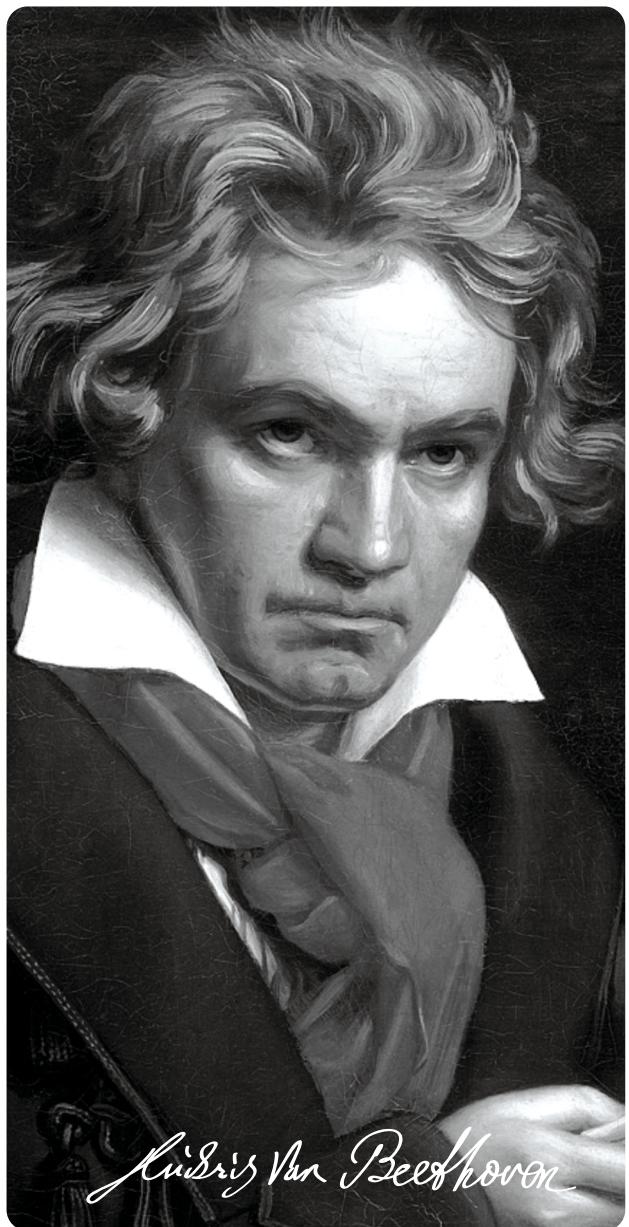
Με αφετηρία το άγαλμα που ζωντανεύει στην πλοκή της όπερας, ο Μότσαρτ αρχίζει με το "τρομακτικό" θέμα του στο αργό τμήμα της εισαγωγής. Αυτό το άγαλμα, που συμβολίζει την ψυχή του Komtur, τον οποίο ο Ντον Τζοβάννι σκότωσε, όταν ήθελε να αποπλανήσει την κόρη του, θα γίνει ο εκδικητής της στο τέλος της όπερας.

Ο Μότσαρτ μ' αυτόν τον τρόπο γίνεται προάγγελος μεταγενέστερων έργων, σε μια εποχή, όπου το μεταφυσικό στοιχείο ακόμη αντιπροσωπεύεται από τον από τον μηχανής θεό, ο οποίος φέρνει αίσιο τέλος στις διαπλοκές των ανθρώπων και αποτρέπει συνήθως τον θάνατο κάποιου πρωταγωνιστή. Στον Ντον Τζοβάννι, η τιμωρία του ασύδοτου εραστή, ο οποίος πεθαίνει μέσω του νεκρού Komtur, οδηγεί στην αποκατάσταση της ισορροπίας στην κοινωνία με 'μοντέρνο' τρόπο.

Μετά το αργό, ακολουθεί το κυρίως τμήμα της εισαγωγής σε molto allegro, όπου εναλλάσσονται διαφορετικές ατμοσφαιρικές εικόνες, σαν διαφορετικές πτυχές του δαιμονικού, ρωμαλέου χαρακτήρα του Δον Ζουάν, χωρίς να λείπουν πιο γλυκές και ανόλαφρες μελωδίες, αφού από αυτή την αριστουργηματική όπερα του Μότσαρτ δεν λείπουν και οι κωμικές σκηνές.

## LUDWIG VAN BEETHOVEN (1770-1827)

Συμφωνία Αρ. 1 σε ΝΤΟ-Μείζονα, έργο 21



Ο Μπετόβεν δείχνει στο πρώτο του συμφωνικό έργο, τη Συμφωνία αρ. 1, την οποία ολοκλήρωσε το 1799, ότι από την μια ακολουθεί την παράδοση της φόρμας της κλασικής συμφωνίας και από την άλλη παρουσιάζει νέα στοιχεία, σχετικά με την έκταση των μερών, τη μοτιβική επεξεργασία, την εξαιρετική μεταχείριση των πνευστών και κάποιες ξαφνικές αλλαγές της δυναμικής, με τα οποία αναδεικνύεται η ευψύχια του και θα αναπτυχθούν περισσότερο στα επόμενα έργα του. Με κάποια χιουμοριστικά και λεπτά λυρικά σημεία στα τέσσερα μέρη της, η 1<sup>η</sup> Συμφωνία του Μπετόβεν φαίνεται σαν φόρος τιμής στους δύο μεγάλους δασκάλους του, τον Χάντντ και τον Μότσαρτ, ενώ παράλληλα σφύζει από ζωντάνια και ορμή, που ταιριάζουν σε έναν νεαρό συνθέτη.

Το α' μέρος ξεκινάει απρόβλεπτα με μια διαφωνία στη συγχορδία της τονικής, και η όλη αργή εισαγωγή του βρίσκεται σε αναζήτηση της τονικής, η οποία εν τέλει παρουσιάζεται με το κύριο θέμα του γρήγορου τμήματος του α' μέρους. Αυτό το θέμα θυμίζει δύο αντίστοιχα θέματα των δασκάλων του, του Χάντντ και του Μότσαρτ, ωστόσο περιέχει και κάποιο προσωπικό χαρακτήρα του Μπετόβεν. Στο λυρικό δεύτερο θέμα, το φλάσιτο και το όμπτος έρχονται σε έναν όμορφο διάλογο. Η ανάπτυξη των θεμάτων προαναγγέλλει τεχνικές, τις οποίες ο συνθέτης θα εμβαθύνει στα επόμενα έργα του.

Μια νωχελική μελωδία χαρακτηρίζει ως βασικό θέμα το β' μέρος, ένα λυρικό Andante, το οποίο ακολουθεί δομικά την κλασική μορφή σονάτας ενός Χάντντ. Η γαλήνια ατμόσφαιρα "δραματοποιείται" κάπως στην επεξεργασία με τολμηρές αρμονικές μετατροπίες. Εξαιρετική είναι εδώ η μεταχείριση των οργάνων της ορχήστρας.

Αν και ο Μπετόβεν ονομάζει το γ' μέρος "Μενουέτο", το δυναμικό θέμα και ειδικά το ζωηρό τέμπο (Allegro molto e vivace) καθιστούν το κομμάτι πιο πολύ Scherzo, κάτι που συνηθίζει ο συνθέτης στα επόμενα έργα του. Ο απαλός χορευτικός χαρακτήρας ενός μενουέτου μετατρέπεται από τον Μπετόβεν σε πιο δυναμικές φόρμες, και ξαφνικές δυναμικές εναλλαγές, όπως εδώ στην 1<sup>η</sup> Συμφωνία δείχνουν, πως η εποχή του μενουέτου – μουσικού συμβόλου της εποχής μπαρόκ και ροκοκό – έχει πλέον τελειώσει. Η κοινωνία μετά την γαλλική επανάσταση έχει αλλάξει, και ο Μπετόβεν είναι παιδί αυτής της νέας εποχής.

Το τελευταίο μέρος κλείνει σχεδόν "συμβατικά", αλλά με χιούμορ αυτή τη συμφωνία. Προσωπικό και εμπνευσμένο ιδιώμα του Μπετόβεν είναι, πως "δημιουργεί" σιγά σιγά το κύριο θέμα στην αρχή, ένα θέμα που δεν είναι τίποτε άλλο από μια κλίμακα ΝΤΟ-μείζονα. Άλλα και αυτό είναι χαρακτηριστικό του συνθέτη, ότι μπορεί να διαμορφώνει από τα πιο απλά στοιχεία, τις πιο όμορφες μελωδίες.

## Αλέξανδρος Μυράτ

Διευθυντής ορχήστρας

Καλλιτεχνικός διευθυντής της Κ.Ο.Θ.

Μόνιμος προσκεκλημένος της Φιλαρμονικής της Τάργου Μούρες της Τρανσυλβανίας

Ιδρυτής της Ορχήστρας της Πικαρδίας (1983)

Ιδρυτής της Καμεράτας – Ορχήστρας του Μεγάρου Μουσικής Αθηνών (1991)



Ο Αλέξανδρος Μυράτ γεννήθηκε στο Βόλο. Η μουσική του "αποκαλύπτεται" σε ηλικία 13 χρόνων. Επτά χρόνια αργότερα διευθύνει την πρώτη του συναυλία στη Διεθνή Αγορά των Δίσκων και των Μουσικών Εκδόσεων στις Κάννες, το 1970, με την Ορχήστρα του Μόντε Κάρλο και σολίστα τον Χένρικ Σέρινκ. Ο Αλέξανδρος Μυράτ σπουδάσει στο Παρίσι με τους: Έγκορ Μάρκεβιτς, Μαξ Ντάυτς και Νάντια Μπουλανζέ. Η τελευταία μάλιστα έχει αναφέρει ότι είναι "γεννημένος για να διευθύνει ορχήστρα".

Από την πρώτη παγκόσμια παρουσίαση της "Ορέστειας" του Νταριούς Μιγιώ, την οποία διηγύθυνε για τη Γαλλική Ραδιοφωνία το 1976, η διεθνής του καριέρα των οδηγεί σε Γαλλία, Βέλγιο, Ολλανδία, Μεγάλη Βρετανία, Ιταλία, Ισπανία, Γουγκοσλαβία, Βουλγαρία, Γερμανία, Ελλάδα, Κορέα και αλλού. Εντός του 1976 βραβεύεται στο διαγωνισμό "Τζίνο Μαρινούτσο" του Σαν Ρέμο.

Λαμβάνει τη γαλλική υπηκοότητα το 1977 και συνεργάζεται τακτικά με τη Γαλλική Ραδιοφωνία, πραγματοποιώντας ηχογραφήσεις, συναυλίες και πολλές παγκόσμιες πρώτες ακροάσεις, όπως άλλωστε μαρτυρούν και τα αρχεία του Εθνικού Ινστιτούτου Οπτικοακουστικών Μέσων της Γαλλίας.

Στο ενεργητικό του έχει επίσης την αξιομνημόνευτη παρουσίαση της συμφωνίας "Η ημέρα της ύπαρξης" του Ιβάν Βισνεγκράντσκι, παρουσία του συνθέτη, το 1978, ως επικεφαλής της Νέας Φιλαρμονικής Ορχήστρας της Γαλλικής Ραδιοφωνίας.

Η παραπάνω "ζωντανή" συναυλία, που κυκλοφόρησε σε CD από την εταιρία Shiiin σε συνεργασία με το Εθνικό Ινστιτούτο Οπτικοακουστικών Μέσων της Γαλλίας, έγινε δεκτή με διθυραμβικές κριτικές. Η τιμητική διάκριση «Diapason d'Or» ήρθε λοιπόν να προστεθεί στις ήδη υπάρχουσες διακρίσεις του δίσκου για τις ηχογραφήσεις της EMI & AUVIDIS.

Το 1984, ιδρύει τη Sinfonietta, την περιφερειακή Ορχήστρα της Πικαρδίας, την οποία διευθύνει έως το 1989. Κατά την περίοδο αυτή εδραιώνεται η φήμη του για τις ερμηνείες του στα έργα του Μότσαρτ.

"Υπάρχουν στη Γαλλία πολλές ορχήστρες που θα μπορούσαν να συναγωνιστούν τη Sinfonietta; Αξίζει να τεθεί το ερώτημα, δεδομένου ότι γνωρίζουμε τον κίνδυνο που εγκυμονεί το να πιστεύουμε βιαστικά στα θαύματα. Αν όμως εξαιρέσουμε τα δύο πρώτα μέρη της συμφωνίας του Μότσαρτ, που μας δημιούργησαν μια αίσθηση απότομης τελειότητας, πώς να μη συμμεριστούμε τον ενθουσιασμό του κοινού ενώπιον μιας τόσο ακαταμάχητης αποκάλυψης." Εφημερίδα Le Monde, 12 Ιουλίου 1986.

Κριτική που τοποθετήθηκε στο πρωτοσέλιδο υπό τον τίτλο: "Όταν το ιδανικό επιβάλλεται"

Παράλληλα συνεργάζεται ως αρχιμουσικός με πολλούς άλλους φορείς, ανάμεσά τους: η Εθνική Ορχήστρα του Βελγίου, η Συμφωνική Ορχήστρα της Λιέγης, η Ορχήστρα Δωματίου της Νορβηγίας, οι London Mozart Players και η Αγγλική Ορχήστρα Δωματίου. Πραγματοποιεί πολλές ηχογραφήσεις για το BBC και διευθύνει για τρία συναπτά έτη την Ορχήστρα Νέων του Εδιμβούργου, με την οποία αποσπά το 1994 τα βραβεία "καλύτερης ορχήστρας" και "καλύτερης ηχογράφησης" στο διεθνή διαγωνισμό της Βιέννης.

Από το 1991 συνεργάζεται με το Μέγαρο Μουσικής Αθηνών. Ιδρύει την Καμεράτα των Αθηνών. Η Καμεράτα είναι η πρώτη ελληνική ορχήστρα που, υπό την καθοδήγησή του, ακτινοβολεί διεθνώς και με την οποία επίσης παρουσιάζει όπερες. Στην 20ετή συνεργασία του με την Καμεράτα, έχει και αξιοσημείωτες ηχογραφήσεις για την EMI, την ARTION RECORD, την BLUE NOTE και την AGORA.

Αποτελεί μέλος της Λυρικής Ακαδημίας της Βαντόμ από το 2006 και μόνιμος προσκεκλημένος της Φιλαρμονικής της Τάργου Μούρες από το 2008.



**Καλλιτεχνικός Διευθυντής**  
Αλέξανδρος Μυράτ

**Α' Βιολία**  
**Εξάρχοντες**  
Σύμος Παπανάς  
Αντώνης Σουσάμογλου  
**Κορυφαίοι Α'**  
Μίκης Μιχαηλίδης  
Γιώργος Πετρόπουλος  
Θεόδωρος Πατσαλίδης  
**Tutti**

Μαρία Σουέρεψ  
Ευάγγελος Παπαδημήτρης  
Εύη Δελφινοπούλου  
Κρυστάλλης Αρχοντής  
Γιώργος Κανδυλίδης  
Ανδρέας Παπανικολάου  
Γκρέτα Παπά  
Μαρία Σπανού  
Ευτυχία Ταλακούδη  
Χριστίνα Λαζαρίδου  
Γιώργος Γαρυφαλλάς  
Έκτορας Λάππας  
Στράτος Κακάμπουρας  
Ραΐσα Εφίμοβα

**Β' Βιολία**  
**Κορυφαίοι Α'**  
Ανθούλα Τζίμα  
**Κορυφαίοι Β'**  
Αλκέτας Τζιαφέρης  
Ντέβιντ-Αλεξάντερ Μπόγκοραντ  
**Tutti**

Μήμης Τοπταΐδης  
Θανάσης Θεοδωρίδης  
Δέσποινα Παπαστεργίου  
Isabelle Both  
Ευαγγέλια Κουζώφ  
Πόπη Μυλαράκη  
Ελευθέριος Αδαμόπουλος  
Μαρία Εκλεκτού  
Γιώργος Κουγιουμτζόγλου  
Μικέλ Μιχαηλίδης  
Τύκορ Σελαλμαζίδης  
Τίγγα Συμονίδου  
Αναστασία Μισυρλή  
Νίκος Τσανακάς  
Ιρέν Τοπούρια

**Βιόλες**  
**Κορυφαίοι Α'**  
Νεοκλής Νικολαΐδης  
Χαρά Σειρά

**Κορυφαίοι Β'**  
Αντώνης Πορίχης  
Αλεξάνδρα Βόλτση  
**Tutti**  
Φελίτσια Ποπτίκα  
Ειρήνη Παραλίκα  
Χρήστος Βλάχος  
Κατερίνα Μητροπούλου  
Βιολέτα Θεοδωρίδου  
Δημήτρης Δελφινόπουλος  
Ρόζα Τερζιάν  
Δημοσθένης Φωτιάδης  
Παύλος Μεταξάς  
Θανάσης Σουργκούνης

**Βιολοντσέλα**  
**Κορυφαίοι Α'**  
Βασίλης Σαΐτης  
Απόστολος Χανδράκης  
Ντυμέτρη Γκουντίμοβ  
**Κορυφαίοι Β'**  
Λίλα Μανώλα  
**Tutti**

Βίκτωρ Δάβαρης  
Δημήτρης Πολυζωίδης  
Γιάννης Στέφος  
Χρήστος Γρίμπας  
Μαρία Ανισέγκου  
Δημήτρης Αλεξάνδρου  
Ιωάννα Κανάτσου  
Ζόραν Στέπιτς

**Κοντραμπάσα**  
**Κορυφαίοι Α'**  
Χαράλαμπος Χειμαριός  
**Κορυφαίοι Β'**  
Γιάννης Χατζής  
Ηρακλής Σουμελίδης  
**Tutti**  
Ελένη Μπουλασίκη  
Ειρήνη Παντελίδου  
Λεωνίδας Κυρίδης  
Μιχάλης Σαπουντζής  
Γιώργος Πολυχρονιάδης  
Αγάπη Παρθενάκη

**Φλάουτα**  
**Κορυφαίοι Α'**  
Νικολός Δημόπουλος  
Όθωνας Γκόγκας

**Κορυφαίοι Β'**  
Γιάννης Ανισέγκος  
Μάλαμα Χατζή  
**Tutti**  
Νίκος Κουκής

**Όρμπος**  
**Κορυφαίοι Α'**  
Δημήτρης Καλπαξίδης  
Δημήτρης Κίτσος  
**Κορυφαίοι Β'**  
Γιάννης Τσόγιας-Ραζάκοβ  
Ντάριο Σαρτόρι  
Παναγιώτης Κουγιουμτζόγλου

**Κλαρινέτα**  
**Κορυφαίοι Α'**  
Κοσμάς Παπαδόπουλος  
Χρήστος Γραονίδης  
**Κορυφαίοι Β'**  
Πόλλα Σμιθ-Διαμαντή  
Αλέξανδρος Σταυρίδης  
**Tutti**  
Βασίλης Καρατζίβας

**Φαγκότα**  
**Κορυφαίοι Α'**  
Βασίλης Ζαρόγκας  
Γιώργος Πολίτης  
**Κορυφαίοι Β'**  
Κώστας Βαβάλας  
Μαρία Πουλιούδη  
**Tutti**  
Μαλίνα Ηλιοπούλου

**Κόρνα**  
**Κορυφαίοι Α'**  
Τραϊανός Ελευθεριάδης  
**Κορυφαίοι Β'**  
Βασίλης Βραδέλης  
Παντελής Φεΐζος  
**Tutti**  
Δημήτρης Δεσποτόπουλος  
Νικόλαος Μήτρος

**Τρομπέτες**  
**Κορυφαίοι Α'**  
Σπύρος Παπαδόπουλος  
Γρηγόρης Νέτσκας

**Κορυφαίοι Β'**  
Γιώργος Λασκαρίδης  
**Tutti**  
Δημήτρης Κουρατζίνος

**Τρομπόνια**  
**Κορυφαίοι Α'**  
Φιλήμων Στεφανίδης  
Αθανάσιος Ντώνες  
**Κορυφαίοι Β'**  
Φώτης Δράκος  
Γιώργος Κόκκορας  
**Tutti**  
Ευάγγελος Μπαλτάς

**Τούμπα**  
**Κορυφαίοι Β'**  
Γιώργος Τηνιακούδης  
Παύλος Γεωργιάδης

**Τύμπανα**  
**Κορυφαίοι Α'**  
Δημήτρης Βίττης  
Βλαντιμίρ Αφανάσιεβ

**Κρουστά**  
**Κορυφαίοι Β'**  
Κώστας Χανής  
**Tutti**  
Ελευθέριος Αγγουριδάκης  
Ντέλια Μιχαηλίδου

**Άρπα**  
**Κορυφαίοι Α'**  
Κατερίνα Γήμα

**Πιάνο**  
**Κορυφαίοι Α'**  
Μαριλένα Λιακοπούλου

**Εφόρος Κ.Ο.Θ.:** Ελένη Μπουλασίκη

**Βοηθός Εφόρου Κ.Ο.Θ.:**  
Εύη Δελφινοπούλου

**Σ.Μ.Υ.Κ.Ο.Θ.:** Λ. Νίκης 73, Τηλ. 2310 257900  
(εσωτ. 842)

## Δευτέρα 4 Νοεμβρίου 2013

Αίθουσα «Φίλων της Μουσικής» - Μ.Μ.Θ.

### Μουσικές του σινεμά

Έργα των Τσάπλιν, Ρότσα, Γκέρσουιν, Ντελερύ, Χέρμαν, Πετιζιράρ

Διεύθυνση ορχήστρας: Philippe Bender

Πιάνο: Απόστολος Παληός

Συμπαραγωγή: Ο.Μ.Μ.Θ. - Κ.Ο.Θ.

21:00

## Δευτέρα 11 Νοεμβρίου 2013

Αίθουσα Δοκιμών Κ.Ο.Θ.

### Μουσικ(οί) εν διωγμώ

Έργα των Θεοδωράκη, Τάνσμαν, Βαλντίφελ, Σούλχοφ

Διεύθυνση ορχήστρας: Αλέξανδρος Μυράτ

Φλάουτο: Νικολός Δημόπουλος

Πιάνο: Δημήτρης Δημόπουλος

Βιολί: Σίμος Παπάνας

Βιόλα: Ντέιβιντ-Αλεξάντερ Μπόγκοραντ

21:00

## Σάββατο 16 Νοεμβρίου 2013

Auditorium de la Cité de la musique et de la danse - Στρασβούργο

### Η Κ.Ο.Θ. ταξιδεύει στη Γαλλία

### Μουσικ(οί) εν διωγμώ

Έργα των Θεοδωράκη, Τάνσμαν, Μπράουνφελς, Σούλχοφ

Διεύθυνση ορχήστρας: Αλέξανδρος Μυράτ

Φλάουτο: Jae Ah Yoo

Πιάνο: Laurent Cabasso

Βιολί: Σίμος Παπάνας

Βιόλα: Ντέιβιντ-Αλεξάντερ Μπόγκοραντ

20:00



## Δευτέρα 25 Νοεμβρίου

### Έως Δευτέρα 2 Δεκεμβρίου 2013

Αίθουσα «Φίλων της Μουσικής» - Μ.Μ.Θ.

### Disney's "Fantasia" – Live in Concert

Διεύθυνση ορχήστρας: Στέφανος Τσιαλής

Σχολικές παραστάσεις: 25/11 – 2/12

Συναυλίες για το κοινό: 29/11, ώρα 20:00,

30/11, ώρα 18:00, 1/12, ώρα 12:00

Συμπαραγωγή: Ο.Μ.Μ.Θ. - Κ.Ο.Θ.

21:00

## Παρασκευή 13 Δεκεμβρίου 2013

Α.Π.Θ. – Αίθουσα Τελετών

### Το μακάβριο κοντσέρτο

Έργα των R Στράους, G. K. Μπαχ, Γκουνώ,

Σαιντ-Ζανς, Ρόπαρτ

Διεύθυνση ορχήστρας: Αλέξανδρος Μυράτ

Σοπράνο: Μαρίνα Βουλογιάννη

Κόντρα τενόρος: Raphael Mas

## Δευτέρα 23 Δεκεμβρίου 2013

X.A.N.Θ. - Κλειστό γήπεδο μπάσκετ «Μίμης Τσικίνας»

### Χριστούγεννα με την Κ.Ο.Θ.

Έργα των Κορέλι, Τσαϊκόφσκυ, Σαιντ-Ζανς

Διεύθυνση ορχήστρας: Martin Lebel

Σοπράνο: Μυρσίνη Μαργαρίτη

Μέτζο σοπράνο: Κασσάνδρα Δημοπούλου

Άλτο: Μαρία Λα Βίτα

Τενόρος: Φίλιππος Μαδινός

Μπάσος: Αρκάδιος Ρακόπουλος

Μικτή Χορωδία Θεσσαλονίκης

(διδασκαλία Μαίρη Κωνσταντίνιδου)

20:30

## Τετάρτη 1 Ιανουαρίου 2014

19:00

Αίθουσα «Φίλων της Μουσικής» - Μ.Μ.Θ., 19:00

### Πρωτοχρονιάτικη συναυλία

Έργα των Μπρίτεν, Προκόφιεφ, Μπιζέ, Γενατά

Διεύθυνση ορχήστρας: Αλέξανδρος Μυράτ

Αφηγητής: Γιάννης Βούρος



Πρόγραμμα  
Νοεμβρίου | Δεκεμβρίου 2013

ΚΡΑΤΙΚΗ  
ΟΡΧΗΣΤΡΑ  
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

*Geoffrey Amadi Morawij*

*Ludwig Van Beethoven*



Λεωφόρος Νίκης 73, 54622, Θεσσαλονίκη  
Τ: 2310 257900, F: 2310 252035  
@: [info@tsso.gr](mailto:info@tsso.gr) | [www.tsso.gr](http://www.tsso.gr)